

Вековима је српски народ живео у уверењу да су највеће опасности по здравље човека промаја, босе ноге и гола леђа. Чинио је све што је било у његовој моћи да се адекватно заштити и некако гурао кроз историју. А онда се у недавној прошлости наједном на нас сручила читава армија непријатеља о којима, онако наивни, ништа нисмо знали, нити смо слутили колико нам прете. Време блаженог уживања у сигурности вунених чарапа и дугачких гуњева остало је иза нас, а будућност се чини компликованијом и неизвеснијом него икада.

Донедавно, конкуренција за титулу најгорег непријатеља српског здравља у 21. веку била је отприлике изједначена. Ту су били фамозна амброзија – биљка сејач смрти, затим злокобни УВА и УВБ сунчеви зраци, засићене масне киселине, стрес, заражени крпељи, свеprisутне гриње, генетски модификована храна, кинеске играчке и слично.

Међутим, последњих месеци, непријатељ је постао само један. За трен ока, све друго пало је у заборав, а четири словна и бројчана знака једне безличне шифре постала су четири јахача апокалипсе, због којих се једна половина становништва сваког јутра буди преплашена у зноју, а друга одлази на спавање дрхтећи. Х 1 Н 1.

Док се по питању промаје и осталих традиционалних пошаста данас не може поуздано знати зашто су вековима сејали толико страха у народу, за нови грип и остале модерне страхоте то је добро познато. Треба се само присетити панике која је пре једне деценије наступила у народу поводом (делимичног) помрачења сунца над Балканом. Док су у другим земљама људи масовно уживали посматрајући ову изванредну појаву, Србија је тај дан провела спуштених ролетни и скривена испод кревета. Наравно, пре свега захваљујући саветима „стручњака“ и медија који су читав догађај представили као смак света у малом. То се отприлике дешава и данас.

Међутим, овај пут спуштене ролетне не помажу, јер главни непријатељ човечанства није више сунце, већ су то други људи. Због тога су погледи које ових дана упућујемо једни другима на улици, у аутобусу, на послу, у породици – пуни страха, подозрења и неке притајене мржње. Кашаљ, кијање, па и безазлено брисање носа у друштву других људи опажа се као „асоцијално понашање“, чак изазивање јавне опасности. Маске, марамнице, шалови и остала противвирусна опрема коју све више нас навлачи, нису ту толико због

заштите од вируса (коју баш и не пружају), већ колико да би осталима поручили: „У вашој близини сам само зато што морам“.

Данима, недељама, месецима, медији су од мескичког грипа марљиво и систематски правили страх и трепет. И сама количина простора коју је грип у медијима свакодневно добијао била би сасвим довољна да изазове панику, и без свих тих катастрофичних пророчанстава и слуђујућих савета. Контрадикторне изјаве званичника и стручњака, које су од почетка дривовале гледалиште по систему вруће, хладно, врело, најврелије, само су допринеле да осећај изгубљености код просечног грађанина достигне критичну тачку. Остављен у недоумици да ли се ради о библијској куги или мало тежој кијавици, човек се по правилу приклања оној страшнијој верзији. Ћаво не спава...

Питања на која, и поред хиљада и хиљада сати информација, објашњења и савета, већина гледалаца нема поузданог одговора, не могу се избројати. Да ли је вирус у ствари фабрикован у некој тајној лабораторији из којих је грешком побегао? Да ли ће одједном мутирати и почети да убија све редом? Да ли је цела прича надувана како би зарадили произвођачи лекова и маски? Да ли је вакцина опаснија од самог грипа? Да ли ће стићи прекасно? Да ли је проглашавање епидемија и ванредних мера изговор за власти неких земаља да се извуку из кризе ауторитета, а форсирање приче о грипу начин да се грађанима скрене пажња са озбиљнијих и опаснијих друштвених и политичких проблема? А да у целој ствари нема и помало жеље разних стручњака који се данас налазе у центру пажње, као својеврсни модерни шамани способни да својим мистичним медицинским, епидемиолошким и осталим знањима протумаче и можда чак зауздају недокучиву злу силу звану Х1Н1, да искористе ову прилику и сталним подгревањем панике што дуже остану у жижи јавности?

Наравно, све то не значи да се треба понашати као да вирус не постоји. Да свињски тј. мексички, тј. Х1Н1 грип може бити опасан, нико не пориче. Да ће неки људи од њега умрети, као и да су неки већ умрли, свима је јасно. Али, да је вероватноћа да баш ви будете тај неко отприлике иста као и када је у питању зараза обичним грипом, а много мања него кад су у питању разни други узрочници смрти који свакодневно односе хиљаде становника Србије, веома је тешко задржати у свести док су Х1Н1 и његови шамани једине медијске звезде.

Једно је сигурно – можда ћемо, а можда и нећемо пасти као жртве овог грипа, али смо дефинитивно пали као жртве модерне зависности од сталног прилива драматичних догађаја и медијских спектакла, које смо спремни да производимо и тамо где их нема. Нажалост, вести о брзом и успешном оздрављењу огромне већине оболелих од новог

Дискретни шарм оздрављена

Пише: Јована Папан
петак, 13 новембар 2009 13:30

вируса дефинитивно немају тај шарм.